

Hodnocení bakalářské práce – oponentský posudek

Název práce: Profese sociálního pracovníka v teoretickém kontextu

Autor: Jaroslava Kocmichová

Bakalářská práce obsahuje 42 stran, další strany dále tvoří seznamy literatury, odkazů, zkratk a přílohy.

Cíl práce shrnuje autorka v úvodu, na základě své zkušenosti zaměstnanice, který pracuje přes deset let v oblasti sociálního zabezpečení se zabývá komunikací ale i osobností klientů a sociálních pracovníků. Na základě osobních poznatků je pak záměrem napsat teoretickou práci, jejíž cílem je „nastítnit požadavky a nároky na výkon profese sociálního pracovníka“ (8).

V úvodní kapitole vymezuje autorka sociální práci jako obor, jehož hodnoty jsou založeny na úctě k rovnosti a důstojnosti člověka, zmiňuje zde propojenost s dalšími vědními disciplínami. Kapitoly pojetí sociální práce jsou přehledné, vytknout lze však nedůslednost v citacích (např. na str. 15, 16 ad. uvádí autorka Matouška, Navrátila a další autory bez upřesnění roku vydání). Kapitola paradigmata sociální práce formuluje tři odlišné přístupy: sociální práce jako terapeutická pomoc - paradigma terapeutické (zde by měl být předpokladem terapeutický výcvik), dále pojetí reformní a poradenské. Lze zpochybnit definici terapeutického paradigmatu, které považuje za příčinu nesnází v sociálním fungování „deficit osobnosti“ (17). Není jasné, co onen deficit osobnosti klienta znamená. V tomto vymezení se také již poněkud rozostřují hranice mezi psychoterapií a sociální prací.

Následující kapitolu věnuje autorka otázce etiky v sociální práci. Je zde zmíněna také důležitost supervize. Bohužel zde stále chybí korektní citace, autorka práce zde stále uvádí výlučně autora (nejedná se tedy pravděpodobně o opomenutí).

Další část práce (kterou by bylo vhodné přehledněji oddělit) je věnována problematice osobnosti sociálního pracovníka v systému. Je zde zmíněna formální kvalifikace pracovníka v sociální práci, předpokládá se, vyjma pregraduálního vzdělávání, teoretická průprava v rámci celoživotního vzdělávání, jejíž „konstrukce“, jak autorka uvádí na str. 24, však zatím neexistuje. V kapitole „Přístupy sociálního pracovníka k praxi“ je uvedena typologie SP rozlišující čtyři základní přístupy či orientace pracovníka. Vztah sociálního pracovníka by měl být založen na empatii, respektu, vstřícnosti, opravdovosti a kongruenci. SP by měl být schopen sebepoznání, sebereflexe, další podmínkou by mělo být fungující zázemí rodinné, osobní zájmy ad. V kapitole osobnostních předpokladů je pak zmíněna inteligence, fyzická zdatnost, přitažlivost, důvěryhodnost, komunikační dovednosti. Je otázkou zda-li je takový výběr postačující a formálně korektně tříděný (verbální intelekt významně souvisí se složkou komunikace apod.) Autorka také velmi stručně zmiňuje syndrom vyhoření.

Závěrečná část je pojmenována „Praktické kompetence sociálních pracovníků“. Má jí být „shrnutí naprosto samozřejmého chování sociálního pracovníka, který fundovaně a se zájmem pracuje se svými klienty...“ (38).

Celkové hodnocení práce se opírá poměrně kvalitní, byť stručné, teoretické zpracování problematiky „mladého oboru“ opírající se o odbornou literaturu, která je ovšem, jak bylo zmíněno, v celém textu nesprávně a nepřehledně citována. Po formální stránce mohla být práce přehledněji členěna, autorka se mohla vyvarovat zbytečných chyb jako je opomenutí či nadbytečnost mezer mezi slovy a interpunkcí, dále jsou přítomny volné úhozy či celé odstavce v průběhu nedokončené věty (33).

Závažnější námitkou je poukaz na to, co práce přinesla nového, působí spíše dojmem shrnutí teoretických východisek čerpajících z odborné literatury, která by jistě oživila diskuze autorky, zvláště při praktických zkušenostech zde mohl být teoretický koncept podložen vlastními poznatky (takto je také částečně formulován cíl práce) či výzkumem.

Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě.

Navržené hodnocení: Velmi dobře

25.8.2006

Mgr. Radek Stehlík